

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 25. Rupellensis Urbs deditone capta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. serpente tumultu milites civesque tur-
 A. C. 1628. matim in Guitonis ædes irrupere, mi-
 nisque atrocibus imperarunt, ut urbem
 dederet: Ast tam ipse, quam Rohanæi
 Ducis Mater, ac Calviniani Præcones
 responderunt, quod de Regis clemen-
 tia, ac urbe ejus arbitrio dedenda ul-
 lam mentionem fieri, haud paterentur,
 sed irent ipsimet ad Regem, eique
 Rupellam traderent.

§. XXV.

Rupellensis Urbs deditioe capta.

Gramond & Monet. l. c. Interim Carolus I. Angliæ Rex perce-
 pto infaustæ expeditionis successu
Jäger. hist. Eccl. l. 7. c. 9. Montacutium Equitem Britannum die
Pufend. In- trod. tom. 1. decima sexta Octobris ad Ludovicum
l. 1. cap. 4. Franciæ Regem ablegabat, ut pro An-
 glis Rupellæ degentibus vitæ gratiam
 impetraret, simulque concessis quindecim
 dierum induciis inter utrumque
 Regem pacem offerret, ea tamen lege,
 ut pariter Subisius, Lavallius & Rupel-
 lenses inter initæ pacis capita compre-
 henderentur. Verum Ludovicus re-
 posuit, quod de hisce tribus seditiosis
 superflua esset cura, cum sibimet mi-
 nime ignotum esset. qualem se erga Gal-
 los sibi pleno jure obnoxios pro eorum
 meritis gerere debeat, de cetero au-
 tem apud se Angli eodem semper loco
 forent,

forent, quo Galli apud Anglos. Dato Sæc. XVII.
A. C. 1628.
hoc responso Legatus perhonorifice dimissus est: Die autem vigesima Octobris Engolismensis Dux quosdam Rupellenses Piratas, qui propinqua Regiæ clafsis littora legentes, Charentonianæ ripæ agros depopulabantur, non sine ingenti eorum clade abegit: Ex Rupellanis quoque nonnulli aut veniæ desperatione, aut acerbissima inedia adacti ex urbe ad Regiõs prodibant, qui tamen, cum apud eos suspectæ fidei literæ fuissent inventæ, promeritas obfirmatæ perduellionis pœnas suspensio dederunt. Nihilominus Galli rebelles in Britannica classe agentes ad Regis misericordiam implorandam animos adjecere, selectisque eam in rem quatuor Nobilioribus, binas Regio Archithalasso obfides tradiderunt, totidem vero ad Cardinalem Richelium ablegarunt, inexpiabilis flagitii veniam, quam etiam facile impetrarunt, deprecatoros. Interea vero Rupellenses propria sua pertinacia infelicissimi ad extremas redigebantur angustias; obversabantur in oculis eorum plusquam dena cadaverum millia, quæ insepulta jacebant, non impietate, sed debilitate superstium, quibus semivivis nec ad efferenda cadavera, nec ad effodienda sepulcra vires suppetebant. Demum in mortis necessi-

Sæc. XVII. necessitate constitutis nil reliquum erat
A. C. 1628. quam sese legitimi sui Regis imperio
 subdicere: adhuc tamen obfirmatus Re-
 gem suum insequendi ardor, excusso
 que Monarchici imperii jugo Democra-
 tiam quamdam invehendi cupiditas sce-
 leratiores retardabat, ab aliis vero sectæ
 suæ fanatico excæcatis non rationi-
 bus adducta, sed extremis calamitati-
 bus fracta voluntas tandem subjectionis
 desiderium extorquebat: quinimo hi-
 quoque, ne toties, tamque scelestæ vio-
 latam Regis Majestatem coactæ etiam
 obsequio supplices placarent, obsta-
 bant Calvinianæ impietatis Præcones
 qui per totam urbem velut Enthusias-
 mo absorpti seditiosis suis concionibus
 atque exaggerato Religionis, quæ apud
 vulgus plurimum valet, periculum
 cives a Regis obedientia etiamnum
 vertere omnibus nervis connisi sunt,
 ut cujus perduellionis sementem jam
 pridem jecerant, segetem aluerant, mes-
 semque uberrimam legerant, tandem
 illam quoque in sæcula a se propaga-
 tam gloriari possent, prævaluit tamen
 illorum declamationibus potentius ex-
 tremæ necessitatis dictamen apud illos
 quibus secta quidem, non tamen con-
 tinuatæ perduellionis furor probabatur.
 Hi ergo spretis infamibus Magistris
 suis die vigesima octava Octobris qua-
 tuor

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

tuor Oratores, atque inter eos præcipue Curbevillæum ad Regem ablegarunt, paci & veniæ impetrandis. Huius igitur opera præfati Oratores sistuntur Ludovico, ipsiusque jussu suæ missionis capita exposituri ad Richelium deducuntur: Hi autem, perversa eorum consuetudine jam semel callam obducente, non tam perduellionis crimen deprecabantur, quam de pristina libertate omnibus Sectariis concedenda; proinde auctoritate semper retinenda pacisci voluerunt. Cardinalis vero, postquam pacta cum subditis velut inter æquales inire, Regi victori indecorem fore, ostenderat, eisdem Author exstitit, ut se Regis clementiæ permitterent, nullasque conditiones præscriberent, ceterisque civibus suis eandem submissionem persuaderent, cum hæc unica esset impetrandæ veniæ ratio: Tanta Cardinalis, Regisque humanitas, quam non modo ipsi, sed nuper etiam Galli Anglorum signa secuti comprobata habebant, illos eo adegit, ut ad urbem, classemque Britannicam reversi ceteris suarum partium omnibus persuaderent, quatenus se suaque, omni sublata conditionum mentione Regis clementiæ permitterent. Postera igitur die quatuor hi Oratores, postquam de omnibus articulis cum Richelio Cardinali

Hist. Eccles. Tom. LIX.

F dina

Sæc. XVII. A. C. 1628. dinale convenerant, jussu Regis a Proceribus impetratæ gratiæ tabulas receperunt, quas Regis sigillo munitas in urbem, classemque transmiserunt, atque Rupellas die trigesima Novembris reversi, suis civibus impetratæ a Rege veniæ normam exposuere, qua a Magistratu rata habita, duodecim ex civibus præcipui nomine civitatis pleniore, quam hæctenus potestate instructi, ut noxarum gratiam postularent, fidemque ingenui ac perpetui obsequii interponerent, ad Regias ædes prodire. His ergo a Cardinale ad Regis cubile introductis, necnon in genua provolutis, Guttæus eorum Advocatus Ludovicum his verbis supplex compellabat: *Profiteor quidem, Rupellenses fuisse omnium mortalium scelestissimos, in suum Regem ingratißimos, eaque propter veniæ indignißimos: iidem tamen execranda licet flagitiorum colluviæ contaminatißimi, infinita Christianißimi Regis humanitate freti, non possunt veniam desperare, quamquam nihil sibi reliqui fecerint, unde eam expectarent, qui ejus fiducia sceleribus scelera cumularunt: ad eandem tamen, quæ toties, & tam impie violata fuit, confugere clementiam, eamque suppliciter obsecrare audent, ne pro eo reorum habitu, qui nunc est, eis ipsa se adhibeat, sed ex eo, qui revera futurus sit, de ipsorum causa assistendum*

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

mandum censeat: sancte asseverant, se qua-
les jam esse instituerunt, omni ævo futuros
Regiæ Majestati addictissimos, & omnium
obsequentissimos, id munus ejusdem illi sin-
gulari Clementiæ acceptum ferre, perpetuum-
que laturos, uti, quæ ipsis hanc mentem,
Divina quadam vi adspiravit, & affude-
rit: gestis autem suis evicturi sunt, ut
fateatur perpetuo Princeps Optimus, sicuti
nulla olim extitit sceleratior Rupeculano-
rum contumacia, & perfidia: sic tota
Gallia nullius populi sanctiorem deinde
fuisse fidem, & obsequentiam testabitur:
Ad hæc Rex paucis respondit: Opta-
rem vobis tandem a Numine hanc men-
tem fuisse inditam, ut vestra tam offi-
ciosa verba, sinceri pectoris ingenuus sen-
sus expromeret: utinam vero, non eam
expressisset ab maxime simulatis animis ul-
tima necessitas: nam compertum habeo,
maliciosissimos & versutissimos homines,
nihil omnino machinarum per summum ne-
fas, non commovisse, ut Regiæ ditionis
meæ jugum ex suis cervicibus excuterent:
quoniam tamen asseritis, noxarum vos
duci pœnitentia, omnium perduellionum
vobis gratiam facio, hac lege uti perpe-
tua, sinceraque præstanda in Regem obe-
dientia, & fide Regis Clementia vos di-
gnos præbeatis.

His dictis Herbotius, qui Regi ab
epistolis erat, Regium diploma reci-
tare

Sæc. XVII. tare jubebatur hujus tenoris: *Rupellani*
A. C. 1628. *agnito errore suo veniam a Rege petunt*
fidem & obsequium renovant, nulla causæ
cognitione obedientiam promittunt: fidei
dei præstitæ & obedientiæ promissæ pri-
mus sit actus Urbis deditio, quam sine con-
ditione victori mancipant. Rex miseri-
cors oppidanis, ultro & sponte vitam
libertatem & bona permittit.

Præterea Rex liberum sectæ exercitium intra urbem Hugonotis promissit indulfitque, ut Tribuni gladiis præcincti, gregarii vero inermes urbe excederent, nunquam arma in Regem sumpturi. Demum etiam omnes sententias in Rupellanos pronuntiatas tanquam irritas declaravit. Hac sua clementia Ludovicus Rex toti Orbi testamentum reddidit, quod bello in Calvinistas moto nequaquam sectam insecutus sit, sed duntaxat rebelles Sectarios plectere coactus fuerit, quantumvis ex horum motibus sat perspectum habuerit, quantum furoris ac perfidiæ insaniam Calviniana dogmata suis affectis contra Reges suos instillare valeant.

Ceterum hi ipsimet Rupellensium Oratores, quantumvis sine omni conditione se Regis sui arbitrio permitturos, palam ac iterato professi essent, mox tamen impudenter postulare audebant, ut deinceps sibi jure perpetuo lice-

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

liceret, eosdem, quos antea, Magistratus libere eligere, iisdemque immunitatibus ac privilegiis, quibus hanc in diem potiti essent, frui: Ita nempe etiam superati, adhuc victores esse gestiebant, viribusque inedia penitus exhaustis adhucdum restabat animus ad restituendos Rupeculæ factiosos Magistratus, ad instaurandam usurpati juris Rempublicam, ac proin ad perpetuandam rebellionem. Petulantius adhuc Guittonus Urbis Præfectus arrogantia hæctenus non audita per nuntios Regi significari iussit, quod Regi obviam ire haud posset, eoquod Magistratus sui urbisque vetus mos esset, Regibus Rupellam venientibus non extra, sed intra pomæria occurrere: insuper per suos Oratores petiit, ut Regii copiosam annonam ex castris in urbem deducerent, priusquam Regiis legionibus aditus daretur. Verum Rex id fieri omnino vetuit ante immissas in civitatem phalanges suas, occupatasque portas. Moderatius autem sese gerebant Oratores illi, qui condonatæ perduellionis diploma in urbis compitis evulgantes populum Ministellorum declamationibus dementatum ad saniora reduxerunt. Fertur tamen, quod iidem hi Oratores, cum pridie apud Cardinalem lautissimo excepti fuissent convivio, ac pertinacior

Sæc. XVII. rem famem repressuri avidissime omni
 A. C. 1628. cibo sese ingurgitassent, clanculo panem, quantum eorum peræ caperent, sine furti malitia surripuerint, atque in crastinam sui suæque familiæ necessitatem reposuerint.

§. XXVI.

Ludovicus XIII. Franciæ Rex Rupellas victor ingressus.

*Gramond.
 & Monet.
 l. c.*

*Lotich. rev.
 Germ. l. 23.
 cap. 8.*

Die trigesima Octobris præsidariæ cohortes Gallica & Helvetica in urbem inducebantur, ad quarum ingressum Guittonus unacum Calvinianis Primoribus ad Congnensem portam accessit, ac pro Magistratus jure inauguralem orationem habere ausus est: Verum Schombergius Franciæ Marescallus tacere jussu denuntiabat, ipsum titulo & jure omni Magistratus excidisse. Nihilominus ipso Rege, unacum Cardinale Richelio urbem ingrediente, militari satellitio, quo durante obsidione utebatur, stipatus impudenter sefftitit, ast facessere, atque indicta capitis pœna urbis claves tradere, & arrogatæ Præfecturæ simulacrum exuere jussus, vix adduci poterat, ut in perduellione adolescens, atque in contumacia senescens homo Regem se superiorem agnosceret. Eminnit tum præcipue
 inter